

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่สอง ในเขตจังหวัดสระบุรี ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประกอบด้วย

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ หนังสือ บทความ ผลงานวิจัยในวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาในภาคสนาม (Field Research) เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง ตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่สองของวิทยาลัยของรัฐฯ ที่เปิดสอนด้านอาชีวศึกษาในจังหวัดสระบุรีจำนวน 1 แห่ง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1
จำนวนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่สอง

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ชาย	หญิง	รวม
บริหารธุรกิจ	การบัญชี	1	96	97
	การตลาด	1	74	75
	การเลขานุการ	0	18	18
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	0	59	59
	โลจิสติกส์	1	14	15
	เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	24	25
	รวมนักศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ	4	285	289
คหกรรม และงานช่างฝีมือ	อาหารและโภชนาการ	2	24	26
	ออกแบบนิเทศศิลป์	5	12	17
	คอมพิวเตอร์กราฟฟิก	2	19	21
	รวมนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม และงานช่างฝีมือ	9	55	64
อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว	การโรงแรมทวิภาคี	0	11	11
รวมนักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว		0	11	11
รวมทุกประเภทวิชา		13	351	364

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่ม

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ผู้ศึกษาสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด 364 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (อ้างถึงในสุรพล ปธานวนิช, 2541, น. 89) ดังนี้

$$n = \frac{Nz^2pq}{Nd^2 + Z^2pq}$$

จากสูตรกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

z = ขอบเขตค่ามาตรฐานภายใต้โค้งปกติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

d = ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณของสัดส่วนกำหนดไว้ที่ 5%
หรือคิดเป็นสัดส่วน $5/100 = 0.05$

P = ค่าสัดส่วนของประชากรที่ต้องการศึกษากำหนดที่ 0.9

$q = 1 - p$

แทนค่าเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{364 \times (1.96)^2 \times 0.9 \times 0.1}{[364 \times (0.05)^2] + [(1.96)^2 \times 0.9 \times 0.1]}$$

$$N = 100.22 \sim 100 \text{ ตัวอย่าง}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้เท่ากับ 100 คน

ขั้นตอนที่ 2 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามประเภทวิชา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธี
ธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนฉลากจากจำนวนตัวอย่าง
ที่แบ่งตามจำนวนในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

ประชากรและจำนวนตัวอย่างของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

ประเภทวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
บริหารธุรกิจ	289	79
คหกรรม และงานช่างฝีมือ	64	18
อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว	11	3
รวมทุกประเภทวิชา	364	100

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่จัดทำขึ้นโดยศึกษาจากแนวทางที่ศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด โดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 8 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดและเปิดบางส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และวัตถุประสงค์หลังจากจบการศึกษา ข้อมูลด้านครอบครัว เช่น อาชีพและรายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักศึกษา จำนวนพี่น้องร่วมบิดา มารดา ลำดับที่ของการเป็นบุตร และภูมิฐานะของครอบครัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการศึกษา จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดแบบให้เลือกตอบทั้งหมด ได้แก่ สาขาวิชาที่ศึกษา ระดับผลการศึกษา การความสามารถหรือทักษะด้านภาษาอังกฤษ และด้านคอมพิวเตอร์ กิจกรรมระหว่างศึกษา ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร เป็นคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสนใจเลือกอาชีพ จำนวน 8 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดแบบ Rating Scale ชนิดเลือกตอบ 3 ระดับ โดยให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียวในแต่ละคำถาม ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความสนใจและความถนัดทางอาชีพ และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เป็นต้น

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านงาน ประกอบด้วย ประเภทของหน่วยงานหรือองค์กรที่ต้องการเข้าทำงาน ผลตอบแทนการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ ตำแหน่งหน้าที่ที่สนใจ ชื่อเสียงและการยอมรับของสังคมที่มีต่อองค์กร ค่านิยมของสังคมที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพ

3. ปัจจัยด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความต้องการของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และฐานะทางรายได้ของครอบครัว

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

วิธีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเครื่องมือที่สร้างขึ้น ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวันที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีพิธีปัจฉิมนิเทศแก่นักศึกษาที่จะจบการศึกษาในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2551 โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด โดยรอรับกลับและได้รับกลับคืนมาด้วยคำตอบที่สมบูรณ์จำนวน 88 ชุด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาและได้ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความสอดคล้องของข้อมูลแล้ว จะนำมาลงรหัสเพื่อบันทึกข้อมูลและนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences หรือ SPSS) และนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 ข้อมูลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยสถิติเบื้องต้น ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และสถิติร้อยละ ข้อมูลตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ จะวิเคราะห์ด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ข้อมูลตอนที่ 4 วิเคราะห์ด้วยสถิติเบื้องต้น ได้แก่ ฐานนิยม

2. ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน ทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยต่าง ๆ

เกณฑ์การให้คะแนน และการแปลความหมายของคะแนน มีดังนี้

ระดับมาก 3 คะแนน

ระดับปานกลาง 2 คะแนน

ระดับน้อย 1 คะแนน

ซึ่งแปลความหมายได้ดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.66 คะแนน ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพน้อย

คะแนนระหว่าง 1.67-2.33 คะแนน ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 2.34-3.00 คะแนน ถือว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมาก

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเพื่อการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หากค่าเฉลี่ยแตกต่างกันตั้งแต่ 0.15 จะถือว่าปัจจัยนั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน